

gaaende sket gentagne Henvendelser til mig, men jeg antager, at ærede Medlemmer af dette Ting vil være enige med mig i, at Situationen i dette Øjeblik ikke opfordrer dertil. Jeg skal da indskrænke mig til at sige, at naar det saavel af det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) som det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) klart og tydeligt er udtalt, at begge de Herrer vil gøre deres til, at det her foreliggende store Spørgsmaal kan blive Genstand for en Forhandling, og at de vil tage Del i denne Forhandling, er jeg ganske enig med dem. Men naar dette er udtalt, finder jeg ingen Anledning til at sige synderligt mere. Jeg skal kun, naar det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) overfor det ærede Medlem fra Svendborg taler om, at han klynger sig til Privilegierne, sige, at jeg usægtelig ikke har kunnet forstaa de sidste Dages Udtalelser anderledes end, at de Privilegier, der findes i den bestaaende Forfatning, i Virkeligheden allerede er afleverede. Jeg kan ikke forstaa det anderledes. Ogsaa fra de to Herrer Side, som jeg nævnde i dette Øjeblik, er der talt saaledes. Og jeg skal ikke vige tilbage for at tilføje, at det ikke er den Politik, jeg har tilstræbt i lang Tid, ikke paa nogen Maade, og jeg føler mig for saa vidt besejret. Jeg tror ikke, det er nogen Skade til at vedgaa dette. Det er, som sagt, ikke det, jeg har tilstræbt, men at man nu er naaet dertil, at ogsaa jeg maa erkende, at man ikke kommer uden om det, er en anden Sag.

Jeg har saa kun nogle faa Bemærkninger at gøre til den højtærede Konseilspræsident i Anledning af hans Udtalelse ved dette Lovforslags Fremsættelse forleden Dag, hvor han omtalte de Kampe, der fandt Sted for en Del Aar tilbage, og benyttede Ordet „haarrejsende“. Han har fremsat en lignende Ytring i Dag og brugt Udtrykket „Udskejelse“. Det var naturligvis om den Stilling, Højre indtog under den store politiske Kamp i 80erne. Jeg skal ikke imødegaa den højtærede Konseilspræsident i noget synderligt Omfang, men kun sige, at det var haarrejsende, hvad der skete fra Oppositionens Side under den Magtkamp, den førte, og det kunde i mange Tilfælde kun betragtes som Udskejelser. Skulde det saa ogsaa kunne betragtes som haarrejsende og som Udskejelser, hvad der skete fra anden Side, mener jeg, det er klogest at lade det gaa lige op. Og i hvert Fald er den Ting sikker, at derom er der en Gang sluttet

Forlig. Jeg anerkender den betydelige Indflydelse, som den højtærede Konseilspræsident den Gang havde paa, at vi naaede til dette Forlig. Jeg takker ham for det Samarbejde, vi to udførte den Gang. Det var et Maal, vi havde sat os; vi stræbte begge i samme Retning og naaede den smukkeste og bedste Afslutning paa en stor Kamp, der nogensinde er opnaaet her i Landet. Jeg mener derfor, at vi ogsaa gjorde klogest i at lade dette Spørgsmaal ligge. Jeg var ikke med, som alle ved, da Kampen sluttede i 1894; jeg var slet ikke til Stede i Rigsdagen i 1894. Men den Gang vandt Venstre en Sejr over sine Magtpolitikere, og Højre vandt Sejr over Provisorierne. Derimod vil jeg sige, at der blev tilbage indenfor Venstrepolitikernes Mænd, der gerne vilde fortsætte Magtpolitikken, og der blev tilbage indenfor Højre Mænd, der gerne vilde fortsætte Provisoripolitikken. Men disse Folk tabte den Gang Magten, og jeg vil ikke være med til at hjælpe til, at en saadan Politik kan blive genoptaget.

Nu staar vi altsaa overfor Forhandlingen om denne Sag, og jeg vil ønske dem Lykke paa Vejen, der skal tage Del i de nærmere Forhandlinger i disse Henseender. Jeg skal ingen Vanskeligheder skabe.

Rode: Efter det noget kalejdoskiske Billede, som denne Række korte Bemærkninger har givet, forekommer det mig hensigtsmæssigt et Øjeblik at samle Indtrykket af den Forhandling, der har været ført her i nogle Dage, saa meget mere, som det forekommer mig, at man paa et enkelt Punkt ikke er ganske klar over, hvad det er, der foregaar, og det vil jo være rigtigt netop at gøre sig klart, hvad det er, der foregaar. Efter de Udtalelser, der er fremsatte af tre Ordførere for tre Partier her i Salen, og efter Konseilspræsidentens Tale i Dag, synes jeg, at det maa være klart, at Folketinget vil tage sit Standpunkt paa dette Forfatningsforslags Grundlag saaledes at forstaa, at det med Hensyn til det ene Spørgsmaal, hvorom der har været rejst Tvivl, nemlig om Landstingets Sammensætning, vil blive paa Regeringsforslagens Grundlag. Efter at saa vel Socialdemokratiet som de Radikale har tilkendegivet, at de ikke ønsker at føre deres Særønsker frem ved denne Lejlighed, Særønsker, som jo afviger i nogen Grad fra det Forfatningsforslag, der her er skitseret, skulde jeg tro, at der slet ikke vil være Plads for Særønsker indenfor den Fløj, der støtter Ministeriet. Det, der